КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 59 (4565).

24 МАРТ

ЧОРШАНБА

1971 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Пландан ташқари металл

Ўзбекистон металлургия заводининг прокатчилари КПСС XXIV съезди шарафига пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ўз мажбуриятларини бажардилар. Коммунистик меҳнат зарбдори унвонига сазовор бўлган цех коллективи пландан ташқари 1500 тонна металл ишлаб чиқарди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддинов ва унинг укаси Шамси Нуриддинов раҳбарлик қилаётган бригадалар бу кўрсатгичга етишга катта ҳисса қўшдилар. Улар ҳар куни «300» прокат станида пландан ташқари маҳсулот бермоқдалар.

Мусобақада пўлат қуювчилар прокатчилардан орқада қолмаяпти. Улар ҳозирнинг ўзидаёқ топшириқдагидан ташқари 1300 тонна металл эритдилар. Бу — съезд олди мажбуриятида ёзилганидан уч юз тонна кўпдир. КПСС XXIV съездининг делегати Шерали Ҳамроқулов цехда биринчиликни эгаллаб турибди. У ёрдамчилари Анатолий Сухов ва Виктор Каратаев билан биргаликда ҳозир металлнинг ҳаммасини тезкорлик усулида ва салмоқли қилиб эритишга муваффақ бўлмоқда. Улар ҳар бир эритишда бир соатдан ортиқ вақт тежамоқдалар, топшириқдан ташқари ўн тонна кўп металл бермоқдалар.

Бекобод металлурглари партия съезди шарафига янги оширилган мажбурият олдилар.

БЕДА, МАККАЖЎХОРИ ЭКИШНИ ТЕЗДА ТАМОМЛАЙЛИК

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА БЕДА ВА МАККАЖЎХОРИ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1971 ЙИЛ 23 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — беда экиш, учинчи стун — маккажўхори экиш.

Юқори Чирчиқ	91,1	7,3
Оққўрғон	88,7	63,2
Калинин	82,7	9,4
Бўка	80,3	24,8
Бекобод	73,8	21,7
Янгийўл	67,0	27,0
Пискент	51,1	14,5
Ўрта Чирчиқ	31,7	9,5
Оржоникидзе	29,3	2,2
Бўстонлиқ	25,6	1,9
Область бўйича	64,4	23,3

* * *

Бу йил область колхоз ва совхозларида 15 минг гектардан ортиқ ерга беда, 20 минг 243 гектар ерга маккажўхори экилиши керак. Буни қанчалик барвақт ва уюшқоқлик билан ўтказиш механизатор, деҳқонларнинг шу кунлардаги энг муҳим, кечиктириб бўлмайдиган вазифаларидан биридир. Юқоридаги маълумотлардан кўриниб турибдики, юқоричирчиқликлар бу ишда намуна бўлмоқдалар, район хўжаликларида беда экиш тез суръатлар билан давом эттирилмоқда, Оққўрғондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, Ленин номли, «Заря коммунизма», «Ленинобод» колхозларида экиш агрегатларидан самарали фойдаланиб, яхши кўрсаткичларга эришилаётир.

Бўка, Калинин районларида ҳам яқин кунлар ичида беда экишни тамомлаш, маккажўхори экишни ҳар тарафлама кучайтириб юбориш юзасидан бир қанча амалий тадбирлар кўрилмоқда.

Лекин Бўстонлиқда, Оржоникидзе, Юқори Чирчиқ районларида беда экиш ишлари бўлмағур сабаблар билан чўзиб юборилмоқда. Маккажўхори экишга киришмаган хўжаликлар ҳали ҳам бор. Бундай қолоқликларга дарҳол барҳам бериш керак. Қулай кунлардан тўғри фойдаланиш лозим. Экишни жадаллаштириб, уни тезда тамомлайлик. Бу эса чорва моллари учун мўл озуқа базаси вужудга келтиришдаги муҳим омиллардан биридир.

ДАЛАЛАРДА баҳор ҳаракати бошланиб кетди. Сабзавоткорлар эртаги карам, бодринг, помидор кўчатлари ўтқазишни қизғин олиб боришмоқда. Ўрта Чирчиқ районидаги 1-«Оҳангарон» совхози деҳқонлари ҳам шу кунларда дала ишларини кучайтириб, пленка тагига эртаги карам ва помидор кўчатлари ўтқазишмоқда. Улар бу йил ҳар гектар эртаги карамдан 25 тоннадан, помидордан 20 тоннадан ҳосил кўтариш мажбуриятини олганлар. Миришкорлар кўчатларни парвариш қилиш ишларини кун сайин кучайтиришмоқда. Суратда: эртаги карам кўчати ўтқазилган майдонга пленкаларни ёпиш пайти.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси, (ЎзТАГ).

ШАҲАР ВА РАЙОН ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШЛАРИДА

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ—ЯКДИЛ

Шу кунларда областимизнинг шаҳар ва районларида республика Коммунистик партиясининг XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференцияси якунларига бағишланган партия активи йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Актив йиғилишларида коммунистлар съезд ва конференция қарорларини якдиллик билан маъқулламоқдалар, шу қарорлар асосида район, шаҳар партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни белгилаб олмоқдалар.

КУЙБИШЕВ район партия активи йиғилишида райкомнинг биринчи секретари И. П. Турсуметов «Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференциясининг якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

Актив йиғилиши қатнашчилари республика коммунистларининг съезди ва область партия конференцияси қарорлари асосида район экономикаси ва маданиятини янада юксалтиришга оид қимматли фикрларни ўртага ташлашди. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасини янада қизитиш, съездни муносиб меҳнат зафарлари билан нишонлаш соҳасида партия ташкилотларининг вазифаларига катта эътибор бердилар. Йиғилиш муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

* * *

КИРОВ районида «Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференцияси якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масалага бағишланган партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Бу ҳақда райкомнинг биринчи секретари Ш. С. Аҳмадалиева доклад қилди.

Докладчи ва музокарада қатнашган коммунистлар республика партия форумининг қарорларини қизғин маъқулладилар, ана шу қарорлар асосида районда қилинадиган иш программасини белгилаб олдилар. Актив йиғилиши мазкур масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди.

* * *

ФРУНЗЕ район партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Унда район партия комитетининг биринчи секретари Т. И. Акимова «Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференциясининг якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида» доклад қилди. Район коммунистлари съезд ва конференция қарорларини қизғин қўллаб-қувватладилар. Актив йиғилиши бу масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди.

* * *

ОКТЯБРЬ райони партия активи йиғилишида «Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференцияси якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» доклад қилган райкомнинг биринчи секретари Т. Содиқов ҳам, музокарада қатнашган коммунистлар ҳам асосий эътиборни районни ривожлантириш истиқболларига қаратдилар. Коммунистлар экономика ва маданиятни юксалтиришга қаратилган қимматли таклифларни ўртага ташлашди. Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

* * *

СОБИР РАҲИМОВ районининг партия активи йиғилиши ишчанлик ва кўтаринкилик руҳида ўтди. Унда райкомнинг биринчи секретари М. Х. Қурбонов «Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференцияси якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида» доклад қилди.

Коммунистлар республика пойтахтида янги ташкил топган районни ривожлантириш истиқболларига кўпроқ эътибор бердилар. Мазкур масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

* * *

ЛЕНИН райони партия активи йиғилиши қатнашчилари «Ўзбекистон Коммунистик партияси XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференцияси якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масалани ғоят ишчанлик ва активлик билан муҳокама қилдилар. Бу масала юзасидан райкомнинг биринчи секретари Б. Ғ. Халилов доклад қилди.

Актив йиғилишида республика коммунистлари форуми ва область партия конференцияси қарорлари якдиллик билан маъқулланди, шу қарорлар асосида районда қилинадиган ишлар режаси белгиланди. Муҳокама қилинган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилинди.

* * *

ЧИЛОНЗОР район партия активи йиғилишида «Ўзбекистон КП XVIII съезди ва Тошкент область XVI партия конференциясининг якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида» райкомнинг биринчи секретари О. Соқиев доклад қилди.

Докладда, нотиқларнинг сўзларида район саноати, қурилиш, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ошириш, таълим-тарбия ишларини кучайтиришга қаратилган қимматли таклифлар айтилди. Коммунистлар съезд ва конференция қарорларини якдил бўлиб маъқулладилар. Бу қарорлар асосида район партия ташкилоти бажариши лозим бўлган ишларга тўхталиб ўтдилар.

Йиғилиш мазкур масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

ПАРНИКЛАРДА ИШ ҚИЗҒИН

Калинин районидаги 2-Назарбек совхозининг парник хўжалиги ишчилари шу кунларда мўл сабзавот ҳосили етиштириш иштиёқида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирнинг ўзида далага экиш учун 2 миллион дона эртаги карам кўчати тайёрлаб қўйдилар. Қолган ниҳоллар расад қилиниб, яхши парваришланмоқда. Кўчат учун сепилган 15 килограмм помидор уруғи ҳозир униш уриб қолди.

Алимов бошлиқ бригада аъзолари, жумладан Эргаш Исмоилов, Асад Нурматов, Хайри Алимовалар бу ишда ўрнак бўлмоқдалар.

А. ҚОДИРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ СОСТАВИГА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛМОҚДА

23 мартда республикада Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи марказий сайлов комиссияси составига номзод кўрсатила бошланди.

Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ана шу корхонанинг цех бошлиғи Х. К. Ҳошимовни марказий сайлов комиссияси составига тавсия этдилар.

Маданият ходимлари касаба союзи республика комитети президиумининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Бу мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. М. Орловни сайлов комиссияси составига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги М. Боймуратов номли колхоз аъзолари мўл ҳосил етиштирувчи бригада бошлиғи М. Хуррамовани сайлов комиссияси составига номзод қилиб кўрсатдилар.

Бухородаги уйсозлик комбинатининг коллективи арматурачилар бригадасининг бошлиғи Х. Рустамовни марказий сайлов комиссияси составига номзод қилиб кўрсатди. (ЎзТАГ).

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинати ишчи-хизматчилари Москвадаги Ленин комсомоли номли автомобиль заводи коллективининг шу йилнинг 17 апрелида коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусига бажонидил қўшилдилар. Шанбаликда барча фабрикалар, участкалар ва бригадалар коллективлари, бошқарув аппарати ходимлари қатнашишади.

17 апрель куни сменаси тўғри келган тўқувчилар, йигирувчилар, пилталовчилар ва бошқа касбдаги ишчилар ўз агрегатлари ёнида бўлишади. Бошқа сменалар эса апрель ойининг навбатдаги якшанба кунларида иш жойларида меҳнат қиладилар.

ҚАНДОЛАТЧИЛАР АҲДИ

Янгийўлдаги кондитер-ачитқи бирлашмаси корхоналари коллективлари КПСС XXIV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқдалар.

Қандолатчилар Москвадаги Ленин комсомоли номли автомобиль заводи ишчи-хизматчиларининг шу йилнинг 17 апрелида коммунистик шанбалик ўтказиш юзасидан бошлаган ташаббусларига бажонидил қўшилдилар. Улар шанбаликда тежаб қолинган материал ва хомашё ҳисобига анчагина маҳсулот тайёрлашмоқчи.

Шанбаликда мингдан ортиқ киши қатнашади. Шу куни тушган иш ҳақи беш йиллик фондига берилади.

Н. ТУРАЕВ.

ҚИШЛОҚ ХИМИЗАТОРЛАРИ УЧУН

Қишлоқ химизаторлари учун яна бир машина етказиб берилди. Бу — Тошкент «Ташхимсельмаш» заводи ишлаб чиқарган «ОВХ—14» маркали пуркагич агрегатларнинг дастлабкисидир.

Машина маркасининг тўла номи ғўзани шамоллатиб дори пуркайдиган машина деб аталади. Лекин бу машина универсаль бўлиб, ундан боғларда ва токзорларда фойдаланиш мумкин. Кучли босим остида пуркаладиган дефолиантлар, гербицидлар ва бошқа кимёвий дориворлар булутсимон бўлиб ўн тўрт метргача кенгликка тарқалади. Тракторга уланадиган пуркагич бир соат мобайнида 7,4 гектар майдондаги ғўзани дорилайди. Бу худди шу типдаги бошқа машиналарнинг қиладиган ишига нисбатан 1,5 баравар ортиқдир.

Пахтачилик машиналари давлат махсус конструкторлик бюроси яратган бу агрегат СССР халқ хўжалик ютуқлари виставкасида олтин медаль олди.

ЙЎЛ ҚУРУВЧИЛАР РАПОРТИ

Автомобиль йўлларини ремонт қилиш ва эксплуатацияга топшириш область бошқармаси коллективи КПСС XXIV съезди шарафига олган мажбуриятини муддатидан илгари бажарди. Йўл қурувчилар биринчи квартал планини 20 мартда муддатидан олдин ошириб адо этдилар.

Область йўл қурувчилари ўз зиммаларига янги оширилган мажбурият олиб, партиямиз съезди очиладиган кунни пландан ташқари бир неча юз минг сўмлик йўл қурилиши ишларини бажариш билан кутиб олишга аҳд қилдилар.

ЙИГИТЛАР САРДОРИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТИ

Ўринбойнинг шундай улкан даргоҳга қадам қўйган чоғлари ҳамон ёдида.

Шу кезларда у Тошкентдаги 5-сон ҳунар-техника билим юртида ўқиб юрарди. Машғулотлар тугашига саноқли ойлар қолган. Бўлажак ишчилар меҳнат практикасини ўташ учун пойтахтимизнинг турли саноат корхоналарига юборилди. Ўринбой фақат республикамиздагина эмас, балки Иттифоқимизда ҳам машҳур «Таштекстильмаш» заводига борди. Тўғри, авваллари ҳам мазкур корхона ҳақида, унинг қўли гул ишчи-хизматчилари, бу ерда тайёрланаётган турли хил тўқимачилик станоклари ҳақида кўп эшитганди, шундай даргоҳда ишлашни у кўпдан орзу қилиб юрарди. Энди эса... .

Станокларнинг бир меёрда гувиллаши, кранларнинг шовқини уни бироз чўчитди. Ҳаяжондан катта цехга киришга юраги ҳам дов бермади.

—Бекорга шубҳаланган эканман,— эслайди ўтган кунларни Ўринбой.— Ишчилар мени ўз фарзандларидек қанотлари остига олишди, билмаганларимни ўргатишди, ёрдамларини аяшмади. Қисқа вақт ичида станокларни мустақил бошқарадиган бўлиб қолдим. Кўз очиб юмгунча практика муддати тугаб, билим юртига қайтдим...

Ойлар ўтди. Ўқиш тугаб, кечаги талабалар қайноқ меҳнат қучоғига отланишди. Ўринбой қалбидан чуқур жой олган жонажон заводга ишга юборилди. Йиғув цехига кираверишда тасодифан мастер Валентин Семенюк билан юзма-юз келиб қолди.

Уста Ўринбойни эркалаб бағрига босаркан, бошдан-оёқ разм солди:

— Каттагина йигит бўлиб қолибсан-ку! Ўқиш тугади, дегин.

— Ҳа, ҳузурингизга келдим.

— Жуда яхши.

Эски танишлар цехга киришганда биринчи смена тугаб, ишчилар дастгоҳларни тозалашаётган эди. Ҳамма коллективнинг янги аъзосини илиқ қарши олди. Шу куни Ўринбой иккинчи сменада ишлади.

Кунлар, ойлар ўтиши билан барча жараёнларни пухта ўзлаштириб олган йигитга масъулиятли вазифаларни ҳам бемалол ишониб топширадиган бўлиб қолишди...

Ленин партияси сафида бўлиш Ўринбойнинг эзгу нияти эди. 1963 йил баҳорида орзусига эришди. Жуссасидан ғайрат-шижоат ёғилиб турган йигитга катта технолог Василий Кудияров ва катта мастер Мирон Фалевичлар кафолат бериб янглишмаган эдилар, ишончни тўла оқлади.

Ўн йилдирки, Александр Рейнвальд бошлиқ бригада корхонада пешқадам. 28 кишидан иборат йиғувчи-слесарлар бригадаси бир оила аъзоларидек ҳамжиҳат бўлиб ишлаб, зафар кетидан зафар қучмоқдалар. Коллектив муваффақиятига Ўринбой Алимов ҳам озми-кўпми ҳисса қўшаётганидан мамнун. «УПК-100М» ва «Р-260-3» маркали тўқимачилик машиналарининг асосий қисмларини йиғади.

Шуниси диққатга сазоворки, Ўринбой йиққан машина узеллари техника назорати бўлимига ўтмайди. Чунки, Алимов зиммасидаги вазифани доимо пишиқ-пухта қилади. У ўз шахсий тамғасига ҳам эгадир.

Ўринбой бригададоши Георгис Самарос билан мусобақадош. Георгис ҳам ўз ишининг моҳир устаси. Икки мусобақадош дўст, доимо бир-бири билан бамаслаҳат иш олиб боради. Мусобақадошлар смена нормасини 140—160 процент ва ундан ҳам ошириб адо этишмаса, кўнгиллари жойига тушмайди.

«Таштекстильмаш» заводи аҳли саккизинчи беш йилликда юксак марраларни эгаллади: халқ хўжалигига планга қўшимча кўплаб тўқимачилик машиналари етказиб берилди.

Партия ва ҳукуматимиз корхонанинг беш йилликдаги зафарларини инобатга олиб, уни Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирлади. Эндиликда завод қўш орденлидир.

Завод тайёрлаётган тўқимачилик машиналарига талаб йил сайин ортиб бораяпти. Айниқса, «ПК-100М» маркали машинага жаҳон бозорида талаб катта. 1968 йили Германия Демократик Республикасига ана шундай машиналардан ўнга яқини юборилди.

Корхона маъмурияти бу ишни тажрибали йиғувчилар Ўринбой ҳамда Михаил Кудиновлар зиммасига юклади. Улар ҳамкасблари ишончини оқлаб, зиммаларига юкланган вазифани аъло даражада адо этиб қайтишди.

Ўринбой жамоат ишларида актив қатнашади. Йиғувчи-слесарлар бригадаси ҳозир ўз зиммасига оширилган социалистик мажбурият қабул қилиб ишлаяпти. Улар биринчи квартал планини 27 мартгача бажариш, планга қўшимча равишда йигирмага яқин тўқимачилик машинасини йиғиб беришга аҳд қилишди.

Ўринбой заводда ишлаш билан бирга Низомий номидаги Давлат педагогика институти физика-математика факультетининг ишлаб чиқариш асослари бўлимида таҳсил кўрмоқда. Йигитнинг эзгу нияти инженер бўлиш, янги-янги серунум тўқимачилик машиналари ихтиро қилишдир.

Яқинда Ўринбой ҳаётида яна бир қувончли воқеа юз берди. Уни Тошкент область XVI партия конференциясида КПСС XXIV съездига делегат қилиб сайлашди.

Ш. ШОАЛИМОВ,

ХАЛҚ КОНТРОЛИ амалда

САҲИФА № 101

ГРУППА ҲИСОБ БЕРДИ

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози меҳнаткашлари олдида янги беш йилликнинг биринчи йилида бажарилиши лозим бўлган улкан вазифалар турибди.

Эндиликда колхоз фақат сабзавот ва полиз экинлари, картошка, мева-чева ва узум етиштиришга тўла ихтисослашган. Шу боисдан улар ҳам шаҳар меҳнаткашларини йил бўйи қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаб туришнинг тўлароқ имкониятига эга бўлдилар.

Колхозчилар КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасини кенг муҳокама қилиб, ўзлари учун янги марраларни белгилаб олдилар. Улар янги беш йилликнинг биринчи йилида 20 минг 610 тонна сабзавот, 2200 тонна картошка, 1000 тонна мева-чева, 1140 тонна полиз маҳсулотлари етиштиришга аҳд қилдилар. Йил давомида 50 минг тонна деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштирилади.

Яқинда халқ контроли группаси ҳисоботини муҳокама қилишга бағишланган колхозчилар йиғилишида бу мажбуриятларнинг тўла бажарилишини таъминлаш имконини берувчи тадбирлар устида қизғин бахс бўлди. Коллектив олдида турган вазифаларнинг муваффақиятли адо этилишида назоратчилар роли алоҳида кўрсатиб ўтилди.

Йиғилишда доклад қилган колхоз халқ контроли группасининг раиси Н. Холмирзаев назоратчилар фаолиятини атрофлича анализ қилиб берди. Группанинг 68 аъзоси ўтган йилда юзга яқин текширув ва рейд ўтказди. Айниқса улар социалистик мулкни кўз қорачиғидай сақлаш, техникадан тўғри фойдаланиш, қишлоқ хўжалигида агротехника қоидаларига риоя қилиш, чорвачиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратиш соҳаларига алоҳида эътибор билан қарадилар.

Айни пайтда назоратчилар суғориладиган ерлардан унумли фойдаланиш, минерал ўғитлар, ёқилғи ва электр энергия сарфиёти, колхозчиларга намунали шароит яратиб бериш устидан ҳам пухта контроль ўрнатдилар.

Халқ назоратчилари аниқлаган нуқсонларни бартараф этиш юзасидан колхоз правлениеси ва партия комитети ўз вақтида тегишли чора ва тадбирларни кўрди. Шу боисдан ҳам хўжаликда суғориладиган ерлар унумдорлиги ошди. Фермаларда озуқа сарфиёти тартибга тушди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар халқ назоратчилари ишини янада яхшилаш юзасидан қимматли фикрлар билдиришди. Жумладан, 4-бригада бошлиғи А. Йўлдошев қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, меҳнатни тўғри ва самарали ташкил этиш, етиштирилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш соҳасида назоратчилар олдида турган вазифаларни алоҳида уқтирди. Колхоз бош инженери Р. Содиқов назоратчилар эътиборини минерал ўғитлардан рационал фойдаланишга, техника ремонти сифатини яхшилашга қаратди.

Йиғилишда назоратга жамоатчиликни кенг жалб этиш асосий вазифалардан бири эканлиги уқтирилди. Назоратчилар бу йиғилишда партия XXIV съезди шарафига ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш юзасидан бошланган кўрикда қатнашишга қарор қилдилар.

Областимизнинг бошқа хўжаликларида ҳам халқ контроли группалари ҳисоботига бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Бу йиғилишларда назоратчиларнинг навбатдаги иш программалари белгилаб олинмоқда.

Е. КИРИЛИН,
Область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

ТЕЖАМКОРЛИК — КОММУНИСТИК ХИСЛАТ

Чирчиқ шаҳри меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш ва халқ хўжалигида тежамкорлик режимини кучайтиришга даъват этувчи Хати юзасидан катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Хатни муҳокама қилиш даврида ишчилардан тушган таклифларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши туфайли ўтган йилда қўшимча кўплаб саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

Тежамкорлик учун бошланган курашда халқ назоратчилари айниқса актив иштирок этмоқдалар. Назоратчилар эришган ютуқлар ҳақида шаҳар халқ контроли комитетининг раиси В. ДАВИДОВ шундай ҳикоя қилади.

ШАҲРИМИЗ саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ташкил этилган халқ контроли группаси аъзолари ўз диққат-эътиборларини тежамкорлик масаласига қаратиб, сўнгги йилларда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети Хатидан сўнг назоратчиларнинг бу соҳадаги фаолияти яна ҳам кучайди. Хатни муҳокама қилиш даврида ишчилардан 1321 та қимматли таклиф тушди. Ҳозиргача бу таклифларнинг 1120 таси ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 2 миллион 625 минг сўмликдан кўпроқ маблағ тежаб қолинди.

Хатни муҳокама қилишда бевосита назоратчиларнинг ўзларидан ҳам 160 та таклиф тушди. Бу таклифлар 250 минг сўмликка яқин фойда келтирмоқда. Таклифларни зудлик билан ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасида электрохимия, қаттиқ қотишмалар ва иссиққа чидамли металлар комбинатлари, «Чирчиқсельмаш» заводи каби корхоналарнинг назоратчилари ибратли ишлар қилмоқдалар.

Қисқа вақт ичида электрохимия комбинатида 314 та таклиф амалга оширилди. Бу билан салкам 1 миллион сўмлик самара олинди. Қаттиқ қотишмалар ва иссиққа чидамли металлар комбинати меҳнаткашлари Хатни муҳокама қилиб, ишлаб чиқаришни янада юксалтиришга қаратилган 205 та таклифни ўртага ташладилар. Ўтган ойларда бу таклифларнинг 111 таси тўла жорий этилди ва 208,2 минг сўмлик фойда кўрилди. Комбинат назоратчилари янги техникани жорий этиш юзасидан ҳам қимматли ишлар қилмоқдалар. Бу соҳада улар муҳим таклифлар билан чиқиб, йилига 110 минг сўмлик иқтисодий самара берадиган янгиликларни амалга оширдилар.

Шаҳар халқ контроли комитети корхоналар халқ контроли группаларининг, тежамкорлик соҳасидаги фаолиятларини мунтазам кузатиб боряпти. Яқинда биз электрохимия, қаттиқ қотишмалар ва иссиққа чидамли металлар комбинатлари, «Чирчиқсельмаш», трансформатор заводлари, 160-қурилиш тресги ва тикув фабрикаси халқ контроли группалари ҳисоботларини тингладик. Бу ҳисоботларда иқтисодий тежамкорлик соҳасида талайгина ишлар бажарилганлиги маълум бўлди.

«Чирчиқсельмаш» заводи халқ контроли группаси сафига салкам 200 назоратчи бирлашган. Улар корхона партия комитети раҳбарлигида цехларда саратовликлар методини кенг қўлланиш, металлардан тежаб-тергаб фойдаланиш масаласига ўз эътиборларини қаратмоқдалар. Группанинг ишлаб чиқариш сектори аъзолари яқинда корхона бўйлаб рейд ўтказганларида цехларда нормадан ташқари кўплаб металл сақланаётганлигини аниқладилар. Улар бу воқеадан дарҳол маъмуриятни хабардор қилдилар. Биргалашиб кўрилган шошилинч тадбирлар туфайли 130 минг сўмлик қўшимча металл қўшни корхоналарга жўнатилди.

Шаҳримиздаги автоматика тажриба-конструкторлик бюроси назоратчилари ҳам қўшимча ускуналарни тезроқ реализация қилиш устидан контролни кучайтирганлар. Улар рейд ўтказишиб камчиликларни аниқлаганларидан сўнг текширув якунини «Комсомол прожектори»да эълон қилдилар. Маъмурият кўрган тадбирдан сўнг 50 минг сўмлик ортиқча ускуна бошқа корхоналарга жўнатилди. Ўрнатилмаган ускуналарни эса монтаж қилишга киришилди. Шу тариқа қисқа вақт ичида шаҳар корхоналарида 490 тонна қора металл, 16 тонна рангли металл, 510 минг квадрат дециметр чарм хом ашёси ва бошқа хил қимматли материаллар оборотга киритилиб, қўшимча кўплаб маҳсулот ишлаб чиқариш имкони яратилди.

Тежамкорлик — коммунистик хислат. Партиямиз XXIV съезди арафасида тежамкорлар сафи яна ҳам кенгайган. Электрохимия комбинати навбатчи электриги халқ контроли группасининг аъзоси А. Нурмуҳамедов 30,5 минг сўмлик хом ашёни тежаб қолиш йўлини топди. «Чирчиқсельмаш» заводи темирчилик цехи мастери назоратчи С. Васильчиков салкам 6 минг сўмлик фойда берувчи қимматли таклиф билан чиқди. Бундай кишилар ҳозир назоратчилар орасида оз эмас. Уларнинг ғайрати ва ташаббуси билан тежамкорлик учун бошланган кураш тобора кенг қулоч ёймоқда. Ойлик планларга қўшимча равишда тайёрланаётган маҳсулотларнинг катта қисми эндиликда мана шу тежамкорлар кучи билан иқтисод қилиб қолинган материал ва хом ашёлардан ишлаб чиқарилаяпти. Бундан буён ҳам биз халқ мулкидан тежаб-тергаб фойдаланишга эътиборни кучайтираверамиз.

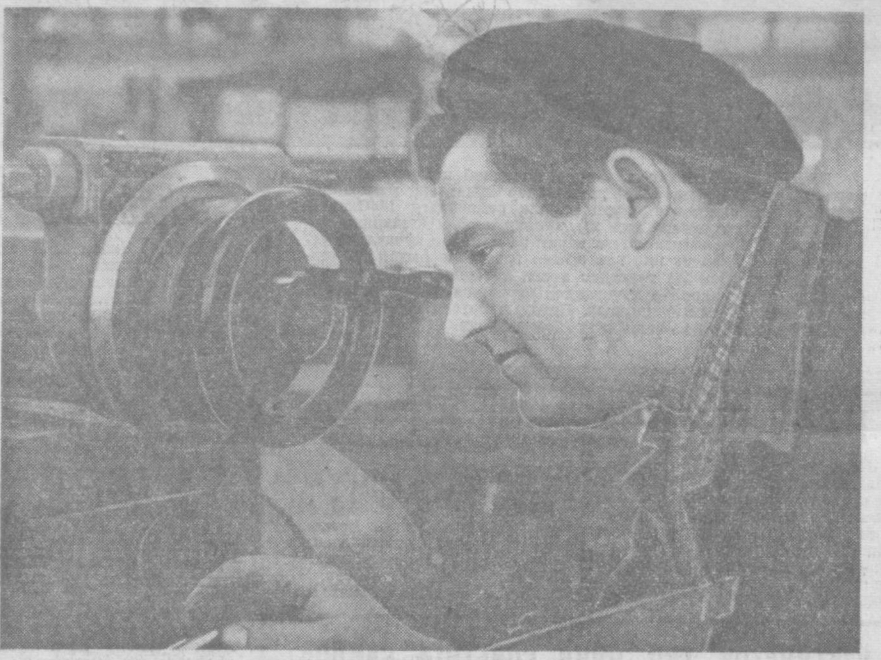

Тошкент трактор-йиғув заводи коллективи материал ва хомашёларни тежаб-тергаб сарфлашга алоҳида эътибор билан қараяпти. Илғор токарь А. Пирожков тежамкорлик учун бошланган курашда олдинги ўринларда келмоқда. У КПСС XXIV съезди шарафига квартал планини барвақт адо этиш ва иқтисод қилинган материаллар ҳисобига қўшимча деталлар тайёрлаш учун курашмоқда. Суратда: А. Пирожков иш устида. А. Тўраев фотоси.

ФЕРМАГА РЕЙД

Группа аъзоларининг навбатдаги йиғилишида биз совхоз фермасига рейд уюштиришга қарор қилдик. Рейд бригадасига раҳбарлик қилиш тажрибали назоратчи Обиджон Норқуловга топширилди.

Ўртоқ О. Норқулов бундан олдин ҳам кўпгина рейдларда қатнашиб, текширувнинг сифатли ўтишини таъминлаган эди. Бу галги юришда ҳам у синчковлик билан иш тутди. Текширув пайтида молларга берилаётган озуқа ферма ходимларининг эътиборсизлиги билан исроф бўлаётганлиги, ёш моллар кўп ҳолларда қаровсиз қолаётганлиги маълум бўлди. Қаровсизлик туфайли ҳатто иккита бузоқ нобуд ҳам бўлган.

Бундай беparволикка назоратчилар бефарқ қарай олмадилар. Улар рейд якунларини совхоз партия комитети бюроси йиғилишида муҳокама қилишни талаб қилдилар. Бюро йиғилишида ферма ветеринария врачи М. Имомов ва совхоз зоотехниги Ф. Султонбековнинг тадбирсизлиги қаттиқ танқид қилинди. Зотан иккита бузоқ бу ўртоқларнинг эътиборсизлиги билан нобуд бўлган эди. Йиғилиш қарори билан ферма ветеринария врачи ва совхоз зоотехнигидан кўрилган зарар ундириб олинди. Фермада тартиб ва интизом ўрнатилди.

Совхозимиз халқ контроли группасига ишбилармон, тажрибали мутахассислардан 49 киши бирлашган. Улардан 37 киши партия аъзосидир. Марказий ремонт механика устахонаси токари Шохберди Раҳимов, инженер-ирригатор Шоакбар Шоносиров, ветеран ишчилардан Наталия Николаевна Антоненко ва бошқа ўртоқлар группа ишини жонлантиришда, ўтказилаётган рейдларни самарали уюштиришда, аниқланган нуқсонларни бартараф этишда активлик кўрсатмоқдалар.

Қ. КОМИЛЖОНОВ,
Калинин районидаги 1-«Назарбек» совхози халқ контроли группасининг раиси.

МЎЛ ҲОСИЛНИ ЎЙЛАБ

Далада баҳор. Кенг пайкаллар кафтдек қилиб текисланмоқда. Ариқлар сув равон оқадиган қилиб тозалаб қўйилибди. Экиш агрегатлари ҳам шай ҳолда турибди. Раис Убайдулла ака деҳқонларнинг меҳнатидан мамнун бўлиб сўзлайди: Бу йил ўтган йиллардаги ютуқларни янада мустаҳкамлаб, ҳар гектаридан кам деганда 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга замин ҳозирланмоқда.

— Экишга ҳамма нарса тахт қилиб қўйилибди, —дейди раис, —бунинг учун халқ назоратчиларига ҳам катта раҳмат. Улар ишни бошидан пухта қилишда бизга астойдил ёрдам бермоқдалар.

— Халқ назоратчилари фаолиятига,— дейди раис сўзини қувватлаб партком секретари Ҳошим ака Мадалиев,— коммунист Кўчали Пошаалиев бошчилик қилади. Халқ контроли группасининг 15 аъзоси бор. Ҳамма бригадалар ва фермада пост ишлаб турибди.

Февраль ойининг ўрталари эди. Назоратчилар техника мавсумга қандай тайёрланаётганлигини кўрикдан ўтказишди. Туроб Турғунов, Содиқ Йўлдошев, Назира Ҳайитова каби назоратчилар трактор паркида бўлиб, у ердаги ишлар билан обдон танишдилар. Уларга: «барча трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари тўла ремонтдан чиқарилди» деб маълумот беришган эди.

Бироқ, назоратчилар ремонт пайтида жиддий нуқсонларга йўл қўйилганлигини пайқадилар. Айниқса, чигит экадиган сеялкалардан баъзилари «қўлдан кетгунча» қабилида ремонт қилинганлиги маълум бўлиб қолди: уруғ ташлайдиган қисмлари яроқсиз холга келиб қолган эди. Бу сеялкаларни «ремонт қилган» Турсунбой Жумаев, Раҳим Бектоевлар уялиб қолишди.

Халқ назоратчилари бу масалани колхоз правлениеси ва партия бюросининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилинишини тавсия этдилар. Айбдорлар мажлисга таклиф этилди. Улар ҳақиқатан ҳам камчиликка йўл қўйганликларини тан олдилар. Ҳар иккови ойлик маошлари миқдорида начёт қилинди, улар бошқа ишга ўтказилди.

Шу кунги мажлисда техника ремонтини янада тезлаштириш, бунда ишнинг сифатига алоҳида эътибор бериш юзасидан тадбирлар белгиланди. Бу тадбирларнинг бажарилишини текширишни Кўчали аканинг ўзи зиммасига олди.

Назоратчилар пахтачилик билан бир қаторда чорвачиликни ривожлантиришга ҳам ҳисса қўшмоқдалар. Халқ контроли группасининг раисига келган сигналлардан бирида паррандачилик фермасида товуқлардан олинаётган тухумлар талон-тарож қилинаётганлиги айтилган эди. Кўчали ака бу шикоятни текширишни назоратчилардан Карамали Маматқулов билан Улданой Яманқораевага топширди.

Улар аввало сут — товар фермасида бўлдилар. Айтиш керакки, бу ердаги ишлар анча дуруст эди. Сигирларга ўз вақтида ем-хашак бериб турилади. Зоотехника қоидаларига риоя қилиниб, парваришланади. Ҳар бир сут соғувчи ишга белгиланган вақтда етиб келади. Улар сигирларни соғишга киришишдан олдин молхоналарни яхшилаб тозалайдилар. Бу тадбирлар туфайли сигирлардан сут соғиб олиш яхшиланди. Назоратчилар фермадаги ҳисоб-китоб ишлари билан ҳам танишдилар. Ҳар куни мўлжалдаги 432—435 литр сут соғиб олинаётганлигига ишонч ҳосил қилдилар. Айрим маслаҳатларни бериб, товуқчилик фермасига ўтдилар.

Шикоятда келтирилган фактлар тўғри бўлиб чиқди. Бу ерда ҳар кунги олинаётган тухумдан 20—30 таси «уриб» қолинаётган эди. Товуқчилик фермасининг мудири Аҳмадали Ҳакимжонов ўзини оқлаш учун бирон сўз айтолмади.

Унга ҳам назоратчиларнинг таклифи билан бир ойлик маоши ҳисобидан начет қилинди.

Назоратчилар тавсияси билан товуқчилик фермасига мутахассислардан Эшонқул Ҳайдаров бошлиқ қилиб тайинланди. Ҳозир фермада иш юришиб кетди. Ҳар куни мўлжалдаги тухум олиниб, давлатга топширилмоқда.

Колхозда чигит экишга тайёргарлик кўриш билан бирга эртаги сабзавот экиш ҳам қизитиб юборилди. Ҳозиргача бир неча ўн гектар ерга картошка, пиёз, уруғлари карам кўчатлари экилди. Назоратчилар парникда бўлиб ҳар бир бригада ва звеноларга кўчатларнинг тақсимланишини текшириб турдилар. Бу яхши натижа берди: эргаги сабзавот экиш муваффақиятли тугалланмоқда.

Колхозда 8 та пахтачилик бригадаси, 2 та пахтачилик звеноси бор. Бу бригада ва звеноларда деярли ҳамма нарса экишга шай қилиб қўйилибди.

Биз колхозда бўлган кунимиз Кўчали ака дала ишлари ҳақида партком секретари Ҳошим ака билан суҳбатлашаётган эди.

— Кеча,— деди у,— ариқ-зовурлар қандай тозаланганлигини тўла текшириб чиқдик. Деярли ҳамма ерда иш сифатли бажарилибди.

Ҳошим ака назоратчиларга миннатдорчилик билдирди.

—Бўлмасам ариқ-зовурларни тозалашда қатнашганларга ҳақ тўлаш учун наряд ёзиб берсак бўлаверадими— деди у.

Кўчали ака: «албатта, бўлади» деб Ҳошим аканинг сўзини тасдиқлади.

— Бизда ана шунақа,— дейди Ҳошим ака, ҳар қандай бажарилган иш аввало назоратчилар томонидан текширилиб қабул қилиб олингач, сўнгра ҳақ ёзиш учун тавсия этилади.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози халқ назоратчилари фаолияти ана шундай самарали ва таъсирчан бўлмоқда. Уларнинг кўмаги, ҳамкорлиги бундан сўнг ҳам баракали бўлади. улар иштирокида чигит экиш ҳам қисқа муддатда сифатли ўтказилиб, мўл ҳосил етиштирилади.

Н. РИХСИЕВ.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ РАҲБАРЛИГИДА

Чорвоқ ГЭСи бинокорлари олдида улкан вазифалар турибди. Улар партиямиз XXIV съезди очиладиган кунгача 150 минг киловатт қувватли яна бир блокни ишга туширишлари керак. Ишнинг график асосида бориши ва ички резервлардан унумли фойдаланишда назоратчилар алоҳида активлик кўрсатмоқдалар.

Назоратчиларнинг ғайрати ва жонбозлиги туфайли ГЭСнинг биринчи агрегати белгиланган муддатларда ишга туширилган эди. Қурилиш майдонларида ташкил этилган 15 та постнинг ҳамма аъзолари бир жон бир тан бўлиб, ишга халақит бераётган ҳар қандай нуқсонларни бартараф этиш учун тегишли чора ва тадбирларни кўрмоқдалар. Улар рейдлар давомида аниқланган камчиликларни халқ контроли комитети бюро мажлисларида, коммунистларнинг умумий йиғилишларида муҳокама қилиб бормоқдалар. Қурилиш партия ташкилоти рейдлар давомида аниқланган камчиликларни тугатишда шошилинч чора тадбирлар кўрмоқда.

Бинокор назоратчилар малакасини ошириш мақсадида Чорвоқ ГЭСи қурилишида халқ контроли группаси ва постлари аъзоларининг мактаби ташкил этилди.

А. ФАЙЗИЕВ,
халқ назоратчиси.

Мастура Муҳамедова «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг қўли гул чеварларидан. У ишда илғор бўлиш билан бирга жамоатчилик ишларида ҳам актив иштирок этиб келаяпти. Сменадан сўнг жамоатчи назоратчиларга қўшилиб қўшни участкаларда тайёрланаётган маҳсулотлар сифатини кўздан кечиради. Назоратчилар кўраётган тадбирлар туфайли корхонада маҳсулот сифати йил сайин яхшиланиб бормоқда. Суратда: жамоатчи ишчи М. Муҳамедова. Э. Муҳамедов фотоси.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ШОФЕРЛАР „ПОЙГА"СИ

«Боғча» бекатида эрта билан ишга шошилиб турган бир неча киши сабрсизлик билан автобус кутишарди.

Бир маҳал узоқдан ёнбошига қийшайган автобус аранг етиб келди. Ёшроқ, эпчиллар автобусга сиғишмаган бўлишса ҳам, осилиб олишган. Автобус бекатда тўхтамай ўтиб кетди.

Йўловчилар яна сабрсизлик билан навбатдаги автобусни кутишар, айрим бетоқатлари эса дамба-дам соатига қараб, «бугун яна гап эшитадиган бўлдим-да», деб асабийлашарди. Орадан ўн минутлар чамаси ўтгач муйилишдан автобус қораси кўринди, кўринди-ю, бу автобус ҳам бекатга келиб тўхтамай ўтиб кетди. Ҳамма асабийлашганича қолаверди.

— Товба, боягисику тўла эди, буниси бўш бўлса ҳам тўхтамай кетди-я,—деди бир йўловчи.

— Пойга ўйнашяпти,— пичинг қилди иккинчиси.

Орадан бир минут вақт ҳам ўтмаган эди, бўш автобус келиб тўхтади. Тўхтади-ю, одамлар чиқиб улгурмасданоқ қўзғолиб қолди.

Кейинги бекатга келгач эса шофер Ўлмас Хайдаров пассажирлардан сўради:

— Тушадиган йўқми?

Бу бекатда тушадиганлар бўлмаганлиги учун шофер машина бўш бўлишига қарамай бекатда автобус пойлаб турган кишиларга бир қараб қўйди-да, тезликни ошириб йўлида кета берди.

— Укам, бу қилиғинг инсофдан эмас,— деди олдинги қаторда ўтирган эллик ёшлар чамасидаги киши.— Ахир, ҳамма манзилига етиб олишга ошиқяпти. Қолаберса, ўзингнинг кассангга зиён, планинг тўлмайди.

— Отахон: сиз ўзингизни ўйласангизчи, бошқаларнинг ғамини еб нима қиласиз? Мен графикдан кеч қоляпман, тушундингизми. графикдан.

(Лекин шуни афсус билан айтиш керакки бу маршрутда графикка риоя қилинмайди).

Ўлмас Хайдаров «Кўкча» бекатида қувиб бораётган «26—62 ТНГ» номерли автобусга етдида, машинани кўндаланг қилиб, шеригининг йўлини тўсди. Кейин эса олдинга ўтиб олди.

Худойберган Ўлмасов эса «сендан қолган номард» деб Ўлмас Хайдаровни қувишга тушди. Х. Ўлмасов «чопқир» экан «Оқлон» бекатига келмаёқ етиб олиб, олдинга ўтишга уринди. Олдинга ўтаётганда йўл торлиги сабабли автобуслар тўқнашиб кетишга оз қолди. Ў. Хайдаров рулни ўнгга бурган эди, машина трамвай йўлига чиқиб кетди. Йўловчилар энди чидаб туролмади. Бирин-кетин ҳамма уни тартибга чақирди.

Иккала автобус «Хадра» бекатига кетма-кет етиб келди. Биз шофёрлардан нега бундай қилишганини сўраганимизда, уларнинг ҳар иккиси «графикдан кеч қоляпмиз» деган важкарсон қилишди. Пойгада ўзаман деган Х. Ўлмасовнинг «26—62 ТНГ» машинаси бузуқ ҳам экан. Буни ўзи тасдиқлаб, диспетчердан гаражга киришга рухсат сўради.

Минглаб йўловчиларни ўз вақтида осойишта манзилига етказиб, вазифасини виждонан, ҳалол бажариб, эл ҳурматига сазовор бўлаётган шофёрлар кўп. Лекин, одамларнинг қимматли вақтлари билан ҳисоблашмаётган, планни барбод этаётган, қайси бекатда хоҳласа, тўхтаб, хоҳламаса, ўтиб кетаберадиган Х. Ўлмасов билан Ў. Ҳайдаровга ўхшаган ўзбошимча шофёрларнинг ножўя «пойга»си йўловчиларни ранжитмоқда. Бу аҳвол кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши ҳам мумкин.

Бир группа йўловчилар номидан
Назир ИБРОҲИМОВ,
Хасан МУХАМЕДОВ,
Шароф УМУРЗОҚОВ.

Бўстонлиқ районидаги «Хўжакент» совхози директори М. АҲМЕДОВ билан суҳбат.

Боғлар ҳақида ўйлар

Шу кунларда барча совет кишилари қатори бизнинг совхозимиз коллективи ҳам КПСС XXIV съездининг тўққизинчи беш йиллик планига доир Директивалар лойиҳасини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

Хўжалигимиз боғбонлари ўз шароитларини ҳисобга олган ҳолда янги беш йиллик учун режалар белгиламоқдалар. Мен ҳам Директивалар лойиҳаси, белгилаган режаларимиз тўғрисида ўз фикр ва мулоҳазаларимни билдирмоқчиман.

Бизнинг хўжалигимиз ўз номи билан боғдорчилик-узумчилик совхозидир. Шу билан бир қаторда ғаллачилик, сабзавотчилик, чорвачилик ҳам бизда яхши тараққий этган соҳалар ҳисобланади. КПСС XXIII съезди ва партиямиз Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, совхозимиз ишчи ва хизматчилари ўтган беш йилликда қатор муваффақиятларни қўлга киритди.

1966—1970 йиллар учун белгиланган планлар муддатидан илгари анча ортиғи билан адо этилди. Беш йиллик планлар маҳсулот турлари бўйича: ғалла — 113 процент, сабзавот — 142 процент, полиз экинлари — 113 процент, мева — 106 процент, узум — 125 процент, сут — 102,7 процент миқдорида бажарилди. Меҳнат унумдорлигини оширганлигимиз, боғдорчилик ва сабзавотчиликда механизацияни кўпроқ қўллаганлигимиз, илғор тажрибаларга ихлос қўйганлигимиз туфайли ана шундай ютуқларга эришдик.

Тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йили бошланди. Эл қатори совхозимиз коллективи олдида ҳам 1971—1975 йилларда амалга оширилиши лозим бўлган янги, масъулиятли вазифалар турибди. Олимларимизнинг ҳисоблашига қараганда мамлакатимиз бўйича жон бошига 93—95 килограмм, узумни қўшиб ҳисоблаганда эса 110—113 килограмм мева етказиб бериш талаб қилинар экан. Зотан, бу вазифани адо этиш янги-янги резервларни ишга солишни, ишлаб чиқаришда ташкилотчилик кўрсатишни, оқибатда мева маҳсулотлари миқдорини кескин оширишни тақозо этади. Буни хўжалигимиздаги ҳар бир ишчи, ҳар бир хизматчи жуда яхши тушунади.

КПСС XXIV съезди Директиваларн лойиҳасида кўрсатилишича, яқин йиллар ичида мева етиштириш уч-тўрт баробар кўпайиши керак. Шундай экан, мева-чева серобгарчилигига эришиш учун нималар қилиш лозим?

Энг аввало шуни айтиш керакки, **боғдорчиликда ва сабзавотчиликда фан-техника ютуқларидан жуда кенг фойдаланиш талаб этилади. Бу боғбонларнинг, сабзавоткорларнинг асосий йўли бўлиб қолиши керак.** Ҳозир оз майдондан кўп мева, сабзавот олиш ҳақида чинакамига ўйлайдиган фурсат етиб келди. Шу маҳалгача асосий эътибор боғ-роғлар, сабзавот экиладиган ерлар кўламини кенгайтиришга қаратиб келинди. Ўтган беш йилликда мевазорлар майдони Иттифоқимиз бўйича деярли бир миллион гектарга кенгайибди. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил эса 25—30 центнердан ошмаяпти. Ваҳоланки, айрим хўжаликлар илғор тажрибалардан моҳирона фойдаланиб, ҳар гектар майдондан 100 центнер ва ундан ошириб мева, 300—350 центнерга етказиб сабзавот ҳосили олмоқдалар. Бир мисол. Ўтган беш йилликда совхозимиздаги энг илғор бригада Олим Раҳматов бошлиқ коллектив ҳар гектар ердан пландаги 250 центнер ўрнига 380 центнердан помидор ҳосили олди. Ҳар гектар майдондан 100 центнерга етказиб мева олган боғбонларимиз ҳам анчагина бўлди.

Директивалар лойиҳасида: **«Дон, гўшт, мева ва сабзавот, шунингдек, бошқа маҳсулотлар ҳамда қишлоқ хўжалик хом ашёсининг сифатини ошириш чоралари кўрилсин»,**— дейилган. Дон, мева, сабзавот ва картошка маҳсулотларини кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшиш учун бел боғлаган коллективимиз ўз ички имкониятларини ҳисоб-китоб қилиб, янги беш йиллик учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Жумладан, **1971—1975 йиллар мобайнида 4415 тонна мева, 9548 тонна узум, 6441 тонна сабзавот, 2566 тонна картошка, 5291 тонна сут етиштириб беришга аҳд қилдик. Лавлаги етиштириш 51 процент, силосбоп озуқалар 15,2 процент кўпаяди.** Йирик шохли қорамоллар, соғин сигирлар, қўзилар, чўчқалар сонини ўстиришга ҳам алоҳида эътибор берилади.

Бу вазифалар осонликча ҳал бўлмайди, албатта. **Ҳар бир ишда муваффақият гарови — ҳамжиҳатликдир.** Шу маънода хўжалигимиздаги ҳар бир ишчи, ҳар бир хизматчи янги беш йилликда яна ҳам ғайрат-шижоат билан ишлашга ҳаракат қилади. Совхозимизда биринчи бўлим ишчилари Абдурасул Мўминов, Рўзибой Матбобоевлар номини яхши билишади. Улар деярлик ҳар доим кундалик нормаларини 120—130 процентдан бажариб келдилар. Бизда бундай илғорлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Бирники мингга, мингники туманга, деган нақл бекорга айтилмаган-ку, ахир.

Ҳаёт рағбатлантириш принципида ҳам гап кўп эканлигини исбот қилди. Планни муттасил ортиғи билан бажарган бригадаларга ҳар доим қўшимча ҳақ тўланади. Биргина ўтган 1970 йилнинг ўзида давлатга пландаги 1422752 сўм ўрнига 1697000 сўмлик маҳсулот сотдик. Натижада йиллик план 120 процент адо этилди. Совхозда 275 минг сўм ортиқча даромад олинди. Шу туфайли ишчи-хизматчиларимиз 103 минг сўмлик устама мукофот олишга сазовор бўлдилар.

Кейинги йилларда янги боғ-роғлар ташкил этишга давлатнинг жуда кўп маблағи сарф қилинмоқда. Лекин бу харажатларнинг ўрни жуда секин-асталик билан қопланмоқда. Республикамизда, жумладан областимиздаги кўпгина хўжаликларда норентабель боғ-роғлар анчагина майдонни ишғол этади. **Бизнинг фикримизча, янги боғлар ташкил этилаётганда мевали дарахтларнинг тезпишар навларини экишга алоҳида эътибор бериш зарур.** Чунки улар тезроқ ҳосилга кирадилар ва фойда келтира бошлайдилар.

Боғдорчилик соҳасида яна эътибор бериладиган масалалардан бири шуки, айрим хўжаликларда янги боғ-роғлар ягона лойиҳа асосида амалга оширилмайди. Кўпгина жойларда мевазорларнинг бош схемасига амал қилинмайди. Бундай ҳолга чек қўйилса, боғларимиз ҳам тартибли, ҳам унумли бўлган бўлур эди.

Айни пишиқчилик пайтида етиштирилган мевалардан, сабзавот маҳсулотларидан рационал фойдаланиш муаммоси ҳам кўпгина хўжаликларда ҳамон ижобий ҳал қилинмай келинаётир. **Мева сақлайдиган омборхоналар, ноз-неъматларни қайта ишловчи цехлар ва ёрдамчи корхоналар қуриш ва улардан фойдаланишни яхши йўлга қўйиш вақти етиб келди.** КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасида 1971—1975 йиллар мобайнида йирик совхозларда бир йўла 1 миллион тонна мева сақлаш имкониятини берадиган омборхоналар қуриш вазифаси бежиз қўйилмаган. Ахир ана шундай қилинган тақдирдагина бутун йил бўйи ноз-неъматлардан баҳраманд бўлиш мумкин.

Совхозимизда тоғ ёнбағирларини кўпроқ ўзлаштириш — битмас-туганмас резерв ҳисобланади. **Шуни ҳисобга олиб янги беш йилликда мавжуд 500 гектар ерга қўшимча яна 300 гектар боғ-роғлар барпо этмоқчимиз. Буларнинг ҳаммаси терраса усулида бўлади.** Бизлар Бўстонлиқ районидаги, Паркент, Оҳангарон зоналаридаги кўпгина хўжаликларда ҳам ана шу усулга алоҳида эътибор беришларини истар эдик.

Янги беш йилликда узумнинг «Шампань», «Саперави», «Баяншырей» сингари тезпишар навларини янада кўпайтирамиз. Чунки уларда қанд моддаси жуда кўп бўлиб, устига-устак серҳосилликда ҳам ўзга навлардан кескин фарқ қилади. Мевали дарахтларнинг пакана турларини кўпроқ экамиз. Уларнинг меваси кўп бўлади, оз территорияни ишғол этади.

Боғдорчиликда механизациядан янада кенгроқ фойдаланиш унумдорликни оширишнинг асосий омилларидан биридир. Кам меҳнат сарфлаб, кўп ҳосил олиш ҳар бир хўжаликнинг асосий мақсади бўлиб қолмоғи керак.

Мева! Бир калима сўз. Лекин унинг замирида қанча-қанча маъно бор. Мева — дастурхонимиз зебизийнати, ажойиб, ҳузур-ҳаловат бахш этувчи таом. Мева — саломатлигимиз манбаи. Турли-туман ноз-неъматлар таркибидаги витаминларни шифокорларимиз бесабаб «дармондори» деб атамайдилар. Қисқаси, халқимиз учун жуда кўп мева керак. Бунинг учун биз боғбонлар янги беш йилликда ўзгача ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишимиз, йилдан-йилга кўпроқ мева-чева етказиб беришимиз лозим. Саҳий боғбонларимизнинг шарафли бурчи ана шундай.

Директивалар лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ОЛҒА ЧОРЛАЙДИ

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Область комсомол ташкилоти активининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди, область XVI партия конференцияси якунлари ва область комсомоллари олдида турган вазифалар муҳокама қилинди. Бу ҳақда область партия комитетининг иккинчи секретари **Б. М. Истомин** доклад қилди.

— Яна бир неча кундан сўнг партиямизнинг навбатдаги XXIV съезди ўз ишини бошлайди. Съездга тайёргарлик кўриш даврида область партия конференцияси ва республика коммунистларининг XVIII съезди бўлиб ўтди.

Докладчи Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг съездга қилган ҳисобот докладида тилга олинган муваффақиятларни кўрсатиб ўтди. Ўтган беш йилликда республикамизнинг экономикаси ҳар жиҳатдан ривожланди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 35 процентдан зиёд ўсди. Саноат ишлаб чиқаришининг асосий фондлари 1,7 баравар кўпайди. Халқ хўжалигини ривожлантиришга давлат ва колхозлар йўли билан 13 миллиард 900 минг сўм сарфланди. Бу тахминан ўтган 15 йилликда сарф қилган маблағга тўғри келади. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг барча тармоқлари янада юксалди, ялпи маҳсулот беш йил ичида салкам 25 процент, колхоз ва совхозларнинг асосий фондлари 75 процент кўпайди. Хўжаликларимиз давлатга 20 миллион 668 минг тонна, яъни аввалги беш йилликдагига нисбатан 3 миллион 244 минг тонна кўп пахта сотдилар.

Эришилган муваффақиятларда комсомолларимиз ҳиссаси ғоятда каттадир. Республикамиз комсомол ташкилоти ўтган беш йилликда мустаҳкамланди, унинг сафига 200 мингдан кўпроқ киши қабул қилинди. Ҳозир комсомол ташкилотлари сафига 1 миллион 100 минг йигит-қиз бирлашган. Жумладан, областимиз комсомоллари сафи ҳам ўсди. Секретарларнинг сифат состави яхшиланди. Ҳозирги пайтда комсомол ташкилотларига раҳбарлик қилаётган кадрларнинг 42 проценти олий ва тугалланмаган олий маълумотга эгадир.

Олдимизда бажарилиши лозим бўлган бир талай вазифалар турибди. Ҳали ҳам давлат планларини бажармаётган корхоналар ва хўжаликлар бор. Айрим комсомол ташкилотлари ёшларнинг ташаббускорлигини ошириш, тежамкорлик режимини кучайтириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар малакасини ошириш ишларига етарлича ғамхўрлик кўрсатмаётирлар.

Докладчи Директивалар лойиҳаси асосида коллективлар олдида турган вазифалар устида ҳам алоҳида тўхталди.

Музокараларда биринчи бўлиб сўзни Олмалиқ шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари **А. Нодиров** олади.

— Комсомол ташкилотларимизнинг йиғилишларида съезд Директивалари лойиҳаси қизғин муҳокама қилиниб, қўйилган вазифаларни бажариш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланмоқда,— деди у. — Ҳозирги пайтда асосий эътиборимиз партия XXIV съездини муносиб кутиб олишга қаратилган. Илғор коллективлар бирин-кетин съезд шарафига олган ўз мажбуриятларини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бермоқдалар. Мусобақада қувончли ютуқларни қўлга киритган 25 бригадага «КПСС XXIV съезди» номи берилди.

Директивалар лойиҳаси асосида Олмалиқда рангли металлургия саноати яна ҳам юксалади. Келгусида рух ва химия заводларининг иккинчи навбати, қатор қувватлар ишга туширилиши керак. Бунинг учун мазкур корхоналарни комсомол зарбдор қурилишига айлантириш мақсадга мувофиқдир.

Калинин районидаги «Қорасув» совхози бригада бошлиғи **Т. Мусаев** актив қатнашчилари эътиборини қишлоқ кадрлари тайёрлаш масаласига қаратди. Бўка районидаги «Партия XXI съезди» колхози комсомол ташкилотининг секретари **И. Маҳмудов** комсомол сафларини ўстиришда ташкилот тўплаган тажрибалардан гапириб берди. ТошПИ комсомол комитетининг секретари **Н. Носиров**, Чилонзор район комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Тўлаганова** ва бошқа ўртоқлар ҳам ёшлар ўқиши ҳамда меҳнатини ташкил этишда қимматли фикрларни ўртага ташладилар.

Область комсомол ташкилоти активи йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Актив ишида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Э. Ғафуржонов** иштирок этди.

120 МИНУТ НАФОСАТ

БИЗНИНГ СУҲБАТ

Яқинда Тошкентда «Муз устида балет» Давлат ансамблининг гастроли бошланди. Дастлабки концертлар зўр муваффақият билан ўтди. Мухбиримиз ансамбль раҳбарлари билан учрашиб, улар билан суҳбатлашди:

Константин Иванович МОРОЗ, директор:

— Мана биз «Юбилей» спорт залингиздаги муз устидамиз. Сиз бу зал билан ҳар қанча фахрлансангиз арзийди. Ажойиб иншоот.

«Фигурали учиш кенгликни севади» деганларидек бу ерда барча имкониятларимиз тўла намойиш бўлади. Тошкентликларга биз янгиланган програм ма номерларини кўрсатамиз. Томошабинлар Е. Чанганинг «Одамато ва Момоҳаво» балетидан оммавий саҳнани илиқ қарши олдилар. Кулгили, пародия характерига эга бўлган бу саҳнада труппанинг барча аъзоси — 70 киши қатнашиб, бутун муз саҳнини эгаллайди. Ансамблимизнинг асосчиси Л. М. Лавровский саҳналаштирган «Золушка» постановкасини ҳам намойиш қиламиз. Программамиздаги янги асарлар — «Қилич билан рақс тушиш», «Эспадрондаги жанг,» «Тойчоқларни ўргатиш», «Бўри боласи» ва бошқалар.

Виктор Иванович ЗОРИН, бош дирижёр:

— Бундан 12 йил олдин ташкил бўлган Москва «Муз устида балети» фақат Совет Иттифоқидагина эмас, балки чет элларда ҳам машҳурдир. Биз куй уйғунлигисиз балет бўлмайди, шиорига амал қиламиз. Куй ҳаракатларни, рақс мазмунини ифодалаб, йўлга солиб туради.

Евгений ЧАНГА, ансамблнинг бадиий раҳбари, профессор:

— 12 йил мобайнида бутун мамлакатни айланиб чиқдик. Ансамблимиз Москвада вужудга келган бўлса-да, биз пойтахтда жуда кам бўламиз. Таклифлар кўп тушади ва биз Польша, Румыния, Финляндия, ГДР, Туркия, Сурияда муваффақият билан гастроллар ўтказдик. Умуман, йилига 200 дан ортиқ кўрсатув намойиш қилинади.

Тошкент томошабини ансамблимизни илиқ кутиб олди. Биз барча муҳлисларни санъатимиздан баҳраманд қилгунча шаҳрингизда бўламиз.

Бизнинг бир орзуимиз бор: у ҳам бўлса муз устида театр яратиш.

Ҳозирча эса тошкентликларни 120 минут давом этадиган муз устидаги нафосатни томоша қилишга таклиф этамиз.

Суратда: «Муз устида балет» Давлат ансамблининг томошаларидан бир кўриниш.

И. Глауберзон фотоси.

Жаҳон янгиликлари

ЯХШИ СУРЪАТ

СОФИЯ, 22 март. (ТАСС). Болгария саноати янги беш йилликнинг биринчи йилида ривожланишни яхши суръатлар билан бошлаб юборди. Саноат январь ва февраль ойида ўтган йилнинг худди шу вақтидагига нисбатан 10,5 процент кўп маҳсулот берди. Саноат ишлаб чиқарган маҳсулот планда кўзда тутилган йиллик ҳажмнинг 14,7 процентини ташкил қилади.

Шу ойлар мобайнида саноатнинг химия, машинасозлик ва металлни қайта ишловчи тармоқлари бир мунча юқори суръатлар билан ривожланди.

Меҳнат унумдорлиги шу йилнинг февраль ойида ўтган йилнинг февралидагига нисбатан 8.2 процент ошиқ бўлди.

Болгария саноатининг бу муваффақиятлари — КПСС XXIV съезди ва Болгария Коммунистик Партиясининг X съезди шарафига кенг авж олиб кетган социалистик мусобақа натижасидир.

Аргентинада ҳарбий тўнтариш

БУЭНОС-АЙРЕС, 23 март. (ТАСС). Аргентина қуролли кучлари уччала тури (армия, авиация ва флот)нинг қўмондонлари ҳарбий тўнтариш қилиб, мамлакат президенти генерал Роберто Левингстонни ағдаришди.

Президент Аргентинанинг қуриқликдаги кучлари қўмондони Алехандро Лануссени четлаштиришга уринганидан кейин шу воқеа юз берди.

Тўнтариш натижасида ҳарбий бошлиқлар яна ҳокимиятни ўз қўлларига олдилар. Булар бундан тўққиз ой муқаддам Левингстонни Аргентина президенти қилиб тасдиқлашган эди.

АМЕРИКА ФОЖИАСИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 март. (ТАСС). Колумбия университетининг профессори Телфорд Тэйлор ўзининг «Нюрнберг ва Вьетнам: Америка фожиаси» деб номланган китобида Шарқи-Жанубий Осиёдаги Америка уруши «АҚШнинг тарихдаги энг қимматга тушаётган ва энг фожиали хатоси» деб ёзади.

Т. Тэйлорнинг китоби ўзига хос айбнома бўлиб, Америка ҳарбийларининг Ҳинди-Хитой мамлакатларида қилаётган мудҳиш ҳарбий жиноятларини қаҳр-ғазаб билан қоралайди. Китоб муаллифи бундан чорак аср муқаддам Нюрнберг процессида асосий фашист жиноятчиларнинг иши юзасидан айбловчи сифатида қатнашган эди. Бугунги кунда ҳам у Америка агрессорларининг қонли жиноятларини нацист босқинчилари томонидан вақтинча босиб олинган территорияларда қилинган ваҳшийлик билан асосли равишда таққослаб кўрмоқда.

«Сонгмида қилинган ёвузлик шак-шубҳасиз жиноятдир...— деб таъкидлайди Тэйлор. У, — бу ерда қариялар, аёллар ва болалар ўлдирилганлигини таъкидлаб, «бундай қотилликни ҳеч қандай ҳарбий зарурат билан оқлаб бўлмайди» дейди.

Китоб муаллифи Шарқи-Жанубий Осиёдаги урушнинг жиноий уруш эканлигини кўрсатиб, урушга қарши ҳаракатда иштирок этаётган ва агрессорлар армиясида хизмат қилишдан очиқдан-очиқ бош тортаётган америкалик ўспиринларни ёқлайди.

Американиклар Нюрнберг сабоқларидан хулоса чиқариб олганлари йўқ. Бугунги Американинг фожиаси худди мана шундан иборатдир, деб қайд қилади Тэйлор китобининг охирида.

МЕКСИКАНИНГ шимолида жойлашган Монкловедаги «Альтос Орнос де Мехико» металлургия корхонаси Латин Америкасида энг улкан саноат корхоналаридан бири ҳисобланади. Ҳозирда бу металлургия корхонасини янада кенгайтириш мақсадида қўшимча корпуслар қурилмоқда. Келажакда металлургия комбинати йилига 2,5 миллион тоннадан маҳсулот ишлаб чиқаради. Суратда: заводда 17 йилдан бери меҳнат қилиб келаётган ветеран пўлат қуювчи Симон Гонсалесни кўриб турибсиз.

С. СИЧЕВ фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ЯҲЁХОН УЧРАШУВЛАРИ

КАРОЧИ, 22. Бугун Шарқий Покистон пойтахти Даккада президент Яҳёхон мамлакатдаги энг йирик сиёсий партиялар — умум покистон халқ иттифоқининг раҳбари М. Раҳмон ва Покистон Халқ партиясининг раҳбари З. Бхутто билан учрашди.

Ана шу кенгаш натижасида М. Раҳмон ва З. Бхуттонинг розилиги билан Яҳёхон миллий ассамблея сессиясининг очилиш кунини кечиктириш тўғрисида қарор қабул қилди. Мамлакатнинг янги Конституциясини қабул қилиши лозим бўлган бу сессия 25 мартга мўлжалланган эди.

Бу ерда таъкидлаб ўтишларича, Покистондаги ички сиёсий тангликни бартараф қилиш мақсадида бир қанча масалаларни олдиндан ҳал этиб қўйиш зарурлиги сессиянинг кечиктирилишига сабаб бўлган.

Спорт

ХОККЕЙ

Бернда ўтказилаётган хоккей бўйича жаҳон XXXVIII чемпионатида пешқадамлик қилаётган СССР терма командаси навбатдаги учрашувда яна йирик ҳисоб билан ғалаба қозонди. Совет спортчилари бу сафар АҚШ хоккейчиларини мағлубиятга учратишди. Ўйин 10:2 ҳисобида тугади. Терма командамиз уч ўйиндан кейин 6 очко билан пешқадамлик қилмоқда. Ўтган куни яна бир ўйин бўлди. Аввалги икки турда кетма-кет мағлубиятга учраган Чехословакия командаси ГФР хоккейчилари устидан 9:1 ҳисобида устин келди.

ФУТБОЛ

СССР Кубоги учун беллашаётган командалар ўртасида яна бир нечта учрашув бўлди. Москванинг «Спартак» командаси Запорожьеда маҳаллий «Металлург» командаси устидан 1:0 ҳисобида ғолиб келиб, ниmчорак финалига чиқди. Ворошиловграднинг «Заря», Бокунинг «Нефтчи», Ленинграднинг «Зенит», Олмаотанинг «Қайрат» командалари ҳам Кубок учун курашни давом эттирадилар. «Заря» такрор учрашувда Ленинграднинг «Динамо» командасини 1:0 ҳисобида. «Зенит» эса Харьковнинг «Металлист» футболчиларини 2:0 ҳисобида енгишди. «Қайрат» «Днепр» устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозонди. «Нефтчи» — «Локомотив» (Москва) учрашуви 0:0 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Биринчи учрашувда Боку футболчилари 1:0 ҳисобида устин келишганлиги туфайли улар нимчорак финалига чиқишди.

«Пахтакор» нимчорак финалида Москванинг «Спартак» командаси билан беллашади.

«Политотдел» колхозида беш команда иштирокида баҳорги турнир мусобақалари ўтказилмоқда. Колхоз соврини учун «Иртиш» (Омск), «Трактор» (Павлодар), «Амур» (Благовещенск) ва Қарши шаҳар командалари беллашмоқда.

ШАХМАТ

Жаҳон чемпиони номига даъвогарлик қилаётган шахматчилар ўртасидаги чорак финал ўйинларини ўтказиш муддати ва жойи аниқланди. Е. Геллер билан В. Корчной Москвада учрашади. Бу баҳсга В. Микенас (СССР) судьялик қилади. Даниялик Б. Ларсен билан ГДР шахматчиси В. Ульман Испаниянинг Канарск оролида мусобақалашади. Собиқ жаҳон чемпиони Т. Петросян билан ГФР вакили Р. Хюбнер учрашуви Испаниянинг Севилия шаҳрида ўтказилади. М. Тайманов билан Р. Фишер (АҚШ) Миланда беллашади.

Чорак финал ўйинлари ўн партиядан иборат бўлиб, айни бир пайтда — 13 майда бошланади. Ярим финал ўйинлари эса 4 июлдан ўтказилади. Финал мусобақалар 12 сентябрдан бошланади.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Тбилисида баландликка сакровчи енгил атлетикачилар ўртасида ўтказилган иккинчи халқаро мусобақаларда энг кучли спортчилар тўпланди. Бердичевлик слесарь Рустам Аҳмедов 217 сантиметр баландликдан сакраб ўтиб Рим олимпиадаси чемпиони Р. Шавлакадзе мукофотига сазовор бўлди. Спорт ишқибозлари москвалик В. Брумель, В. Гаврилов, С. Мартинов, ленинградлик Ю. Тармак ва бошқа моҳир енгил атлетикачиларнинг кескин баҳсларини томоша қилдилар.

БИЛДИРИШ

Ўзбек тилида халқаро аҳвол масалалари бўйича лекторлар тайёрловчи мактабнинг навбатдаги машғулоти 26 март эрталаб соат 10-30 да Область партия комитетининг биносида бошланади.

(Газетамизнинг навбатдаги сони 26 мартда чиқади).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
УҚУВЧИЛАРНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

10.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 11.00 — Болалар учун **кинофильм**, 11.15 — **«Кичкинтойларга — эртаклар»** (рус тилида), 11.45 — **«Кўр музикант»** (бадиий фильм).

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.00 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида). 19.15 — **Ота-оналар университети**, 20.05 — **Қардош халқлар адабиёти М. СВЕТЛОВ**, 20.35 — **Съезддан съездгача**, 21.00 — **Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси «ХАЙТАРМА» ансамблининг концерти**, 21.40 — **«Ахборот»** информацион программаси, 21.55 — **«Чорвадорларнинг кўклам тарадуди»**, 22.15 — **«Меҳрибон одамлар орасида»**, (бадиий фильм). 23.45 — **Кўрсатувлар программаси.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 — **«Инсон ва қонун»** 20.30 — **«Кино ҳақида суҳбатлашамиз»**, 21.40 — **Реклама**, 21.50 — **«Юртим, сенга шараф шон»** (музикали программа).

КИНО

Қора консулнинг ҳалокати — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 3, кеч 9 да).

Журъат — НАВОИЙ номли, «КЎКЧА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Шаҳар таронаси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 да).

Қирол Лир (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Шишадаги нур — «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Шайтоннинг малайлари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Портфелли киши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Жодуланган муҳаббат — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 9.45 минутда).

«Авлиё Луки»нинг қайтиши — «МОСКВА» (кундуз соат 2, кеч 7 яримда).

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети Низомий номидаги Тошкент Давлат Педагогика институтининг ректори **Шопўлат Шоакбарович АБДУЛЛАЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласи ва яқинларига таъзия изҳор қилади.

КИШИЛАР ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

ГОССТРАХ
ЎзССР Молия министрлиги

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ ВА ИҚТИСОД

БИЗНИНГ ВАТАНИМИЗДА ҲАММА НАРСА ИНСОН УЧУН, ИНСОННИНГ БАХТ-САОДАТИ УЧУНДИР

Ватанимиз кишиларининг ўсиб бораётган моддий ва маданий талабларини қондириш ҳамда партия ва ҳукуматимиз амалга ошираётган ҳамма иқтисодий тадбирлар — шу юксак мақсадга бўйсиндирилган.

Шунинг учун ҳам биз ватанимизнинг ишлаб чиқариш кучларини юксак даражага кўтаришга интилмоқдамиз.

Совет кишиларининг моддий фаровонлигини мустаҳкамлашда давлат страхованиеси, шунингдек: кўнгилли, шахсий ва буюм страхованиеси бошқа факторлар билан бирга катта роль ўйнамоқда.

Давлат страхованиесининг йилдан-йилга оммавийлашиб бориши ажабланарли ҳол эмас.

Тошкент областида 1966 йилнинг 1 январига қадар ҳаммаси бўлиб 64.7 минг сўмлик страхование шартномалари тузилган бўлса 1971 йилнинг 1 январига келиб 137 минг сўмлик страхование шартномалари тузилди.

1970 йилда областдаги страхование қилувчиларга 6 миллион 900 минг сўм, жумладан; ҳаётни страхование қилувчиларга 1 миллион 300 минг сўм тўланган. Бахтсиз ҳодиса натижасида меҳнат қобилиятини йўқотган 500 га яқин страхование қилинган гражданларга 62,7 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилган.

Бундан ташқари Тошкент областидаги Давлат страхование органлари табиий офат натижасида ўлган чорва моллари учун 137,5 минг сўм, нобуд бўлган уй буюмлари ва қурилишларнинг кўрган зиёнини қоплаш учун 13 минг сўм тўланган.

СССР Молия министрлиги кўнгилли, шахсий ва буюм страхованиеси шартларини яхшилаш мақсадида шахсий страхование бўйича аъзолик бадалини тўлашга янги тартиб киритди ва буюм страхованиеси бўйича янги қонун жорий қилди.

1970 йилнинг 1 мартидан бошлаб болалар страхование қилина бошланди.

Энди болаларнинг ота-оналари ва бошқа қариндошлари ўзларининг балоғатга етган болаларига 300, 500 ёки 1000 сўмлик страхование суммаси тариқасида қувонтирадиган совға тақдим қилишлари мумкин.

1969 йилнинг 1 январида жорий қилинган янги қоидага асосан ўзининг транспорти ёки уй буюмини страхование қилган гражданларга кўрилган зиённинг кўпроқ қисмини қайта қоплашларини ва бундан ташқари страхование тўловлари ставкасининг камайишини гарантиялайди.

Бундан буён ўғирлаб кетилган уй буюмлари. ҳамда гражданларга қарашли шахсий мулк ҳисобидаги транспорт воситалари ўғирланганда ва ҳайдаб кетилганда Давлат страхованиеси зиён ўрнини қоплайди.

ҚУЛАЙЛИК УЧУН

Ишчи ва хизматчиларга страхование аъзолик бадалларини ташкилот, муассаса, корхона бухгалтериялари орқали ўтказиш имконияти яратилган, Сиз бу ҳуқуқдан фойдаланиш учун Давлат страхование инспекцияси ходимлари орқали бухгалтерияга бир марта (бахтсиз ҳодиса страхованиеси бўйича) ёки ҳар ойда (ҳаётдаги аралаш страхование бўйича, болалар страхованиеси бўйича) ойлик иш ҳақингиздан аъзолик бадали ҳақини Давлат страхование счётига ўтказиш учун ёзма равишда топшириқ беришингиз керак.

Страхование аъзолик бадалларини пул ўтказиш йўли билан тўлаш формасида янги тузилган шахсий страхование шартномаси, коллективда иш ҳақи бериладиган кундан бошлаб кучга киради.

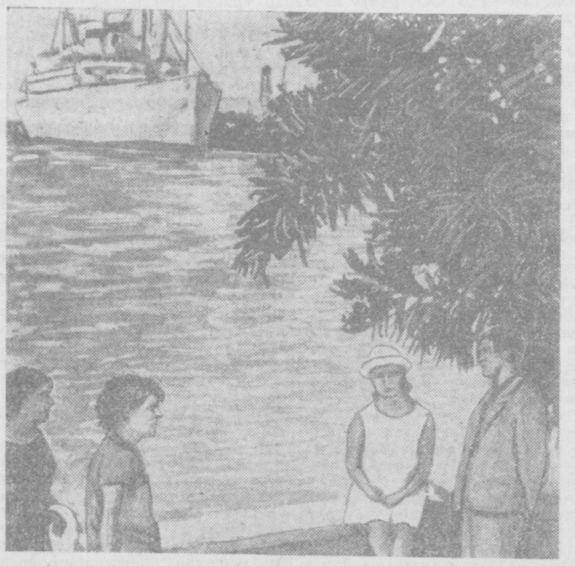

Ҳаётни аралаш страхованиеси меҳнаткашларнинг пул маблағларини жамғаришнинг алоҳида формасидир.

БИР ОЙ СИЗНИНГ ФОЙДАНГИЗГА

ШАХСИЙ СТРАХОВАНИЕ ВА БУЮМ СТРАХОВАНИЕСИ ШАРТНОМАЛАРИНИ ТУЗИНГ ВА УЛАРНИ ҚАЙТА ТИКЛАНГ!

Агар шартнома уч йил узлуксиз кетма-кет тузилган бўлса Давлат страхованиеси янги шартнома тузиш учун бир ой имтиёзли муддат беради.

Бир ойлик имтиёзли муддат ичида бахтсиз ҳодиса ёки табиий офат юз бериб соғлиғингиз ёки буюмингиз зарар кўрса страхование суммаси ёки кўрилган зарар УРНИНИ ҚОПЛАШ СУНГГИ ШАРТНОМА ШАРТЛАРИ БУЙИЧА ТУЛАНАДИ.

Страхование ва шартнома тузиш шартлари билан муфассал танишиш учун турар жойингиз ёки иш жойингиз бўйича Давлат страхование инспекциясига ёки агентига мурожаат қилинг.

БУ ФОЙДАЛИ

Страхованиенинг бу тури бўйича Давлат страхованиеси қуйидаги ҳолларда страхование суммасини тўлайди:

страхование шартномасининг муддати тугагандан сўнг, ҳамда ишда ёки уйда бахтсиз ҳодиса содир бўлиши натижасида страхование қилинганларнинг умумий меҳнат қобилиятини доимий йўқотган тақдирда страхование қилинган одамга;

страхование қилинганларнинг ҳар турли сабаблардан ўлиб қолганларида страхование суммасини олиш учун тайинланган кишига тўланади.

Страхование қилинган одамларнинг бахтсиз ҳодиса натижасида умумий меҳнат қобилиятини қисман йўқотганларида, шу бахтсиз ҳодиса туфайли улар меҳнат қобилиятини неча процент йўқотган бўлсалар тўла страхование суммасидан шунча процент тўланади.

Агар бахтсиз ҳодиса натижасида меҳнат қобилияти 30—50% йўқотилган бўлса, страхование суммасининг қисман тўланиши муносабати билан сўнгги страхование аъзолик бадаллари (взнослари)нинг ҳажми ярмига камаяди. 50%дан кўп меҳнат қобилияти йўқотилган бўлса страхование қилинган одам аъзолик бадалларини тўлашдан озод қилинади.

Страхование қилинувчи шартнома муддати тугагандан сўнг меҳнат қобилиятини йўқотганлиги муносабати билан олган пулидан қатъий назар тўла страхование суммасини олади.

Аралаш страхование шартномасини 16 дан 65 ёшгача бўлганлар ҳар хил суммага (Давлат страхованиеси билан келишиб) 5, 10, 15 ёки 20 йил муддатга тузишлари мумкин.

Страхованиенинг аъзолик бадаллари ҳажми страхование суммаси ҳажми, страхование қилинувчининг ёши ва страхование муддатига боғлиқ.

БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАРДАН СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИНГАНДА ЗАРАР КЎРГАНЛАРГА ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ МОДДИЙ ЁРДАМ БЕРИШИ МУМКИНЛИГИНИ

БИЛАСИЗМИ...

Бундай ҳолларда ёрдам олиш учун страхование шартномаларини тузишингизни тавсия қиламиз.

Бахтсиз ҳодисалардан кўнгилли страхование қилиш шартномаларини 16 дан 70 ёшгача бўлган гражданлар 1 йилдан 5 йилгача бўлган муддатга ҳар хил страхование суммаларига тузишлари мумкин.

Бу шартномаларга мувофиқ транспорт ҳаракати, машинада ишлаётганда, қурол ва асбоблардан фойдаланаётганда, ҳамда портлаш, ўпирилиш, чақмоқ уриши, электр токи уриши, куйиб қолиш, музлаб қолиш, лат ейиш, тўсатдан заҳарланиш (алкоголь ёки унинг ўрнига ичилган бошқа моддалардан ташқари), ёвуз ниятли кимсанинг ва ҳайвоннинг ҳужуми каби бахтсиз ҳодиса натижасида умумий меҳнат қобилятини йўқотганларга ва страхование қилинган одам сувга чўкканда Давлат страхованиеси страхование суммаларини тўлайди.

Страхование аъзолик бадаллари кўп эмас. Аъзолик бадаллари ҳар 100 сўм страхование суммасидан страхование қилинган одамнинг касби ва унинг иш жойи соҳасига қараб олинади.

Масалан: ишлаб-чиқариш процесси билан боғлиқ бўлмаган ишчилар ва инженер-техник ходимлар, ҳамда врачлар студентлар, умумий овқатланиш ва савдо ишчилари 1 минг сўмлик страхование суммасига шартнома тузган бўлсалар, улар бир йилга 2 сўм 50 тийин; токарлар, фрезерчилар, слесарлар — 5 сўм; шоферлар, электромонтёрлар, юкчилар — 8 сўм; учувчилар, верхолазлар, том ёпувчилар 12 сўм тўлайдилар.

БОЛАЛАР СТРАХОВАНИЕСИ

Балоғат ёшига етганлар учун

Сизнинг фарзандингиз тез кунда 18 ёшга тўлиб катта ҳаётга кириб боради.

Табиийки Сиз унинг балоғат ёшига тўлиш кунида қандайдир яхши совға қилгингиз келади. Сиз албатта бундай совға қилиш имкониятини топасиз.

Агар Сиз Давлат хизматларидан фойдаланиб совға ҳақида олдиндан ўйлаб қўйганингизда бу ишни сиз **осонликча** ҳал қилган бўлар эдингиз.

1970 йил март ойидан бошлаб СССРда болалар страхованиесига янги қоидалар киритилди.

Янги қоидага биноан ота-оналар ва болаларнинг бошқа қариндошлари кўп бўлмаган аъзолик бадалларини тўлаш йўли билан яхшигина **маблағни** жамғаришлари мумкин. Бу маблағ йигит ва қизларга 18 ёшга тўлганларида тўланади.

Страхование қилиш ҳақида ариза берилган кунда боланинг ёши 15 яримдан ошмаган бўлганда шартнома тузилади.

Сизнинг хоҳишингиз бўйича страхование суммаси 300, 500 ва 1000 сўм ҳажмида белгиланиши мумкин.

Бир фарзанднинг фойдасига бир нечта страхование шартномалари тузилиши мумкин.

Аъзолик бадаллари ҳажми страхование муддатига, боланинг ёшига ва страхование суммасига боғлиқ.

Масалан; бир ёшлик боланинг 300 сўмлик страхование суммасидан бир ойлик аъзолик бадали 1 сўм 39 тийинни, 500 сўмдан — 2 сўм 31 тийинни, 1000 сўмдан — 4 сўм 61 тийинни ташкил қилади. Бола 6 ёшда бўлса, бир ойлик аъзолик бадали 300 сўм страхование суммасидан 2 сўм 6 тийин; 500 сўмдан — 3 сўм 42 тийин; 1000 сўмдан — 6 сўм 82 тийинни ташкил қилади.

Страхование шартномаси тузилаётганда боланинг ёши қанча катта бўлса страхование муддати шунча кам бўлади ва страхование аъзолик бадаллари шунча кўп бўлади.

Страхование суммасида кўрсатилган сумма хоҳиш бўйича қисқа давр ичида ва бир вақтнинг ўзида тўланиши мумкин.

Ойлик аъзолик бадаллари страхование агентига тўланади. Ишчи ва хизматчилар пул ўтказиш йўли билан тўлашлари мумкин. Бунинг учун шартнома тузилаётганида страхование агентига ишлаётган корхонанингиз бухгалтериясига ҳар ойда меҳнат ҳақингиздан аъзолик бадалини Давлат страхование счётига ўтказиш учун ёзма равишда топшириқ беришингиз керак.

ҚУРИЛИШ СТРАХОВАНИЕСИ

Сиз уй эгасисиз

Шаҳар ва қишлоқдаги кўп аҳоли ўз уйига эга. Бу уйлар қурилишлар мажбурий страхование бўйича (қийматидан 40%) страхование қилинган.

Шунинг учун: ўт тушиши, чақмоқ уриши, сув тошқини ва бошқа табиий офат натижасида қурилишлар фалокатга учраса ёки қисман шикастланса, уларнинг эгалари маълум миқдорда пул оладилар. Лекин улар кўрилган зарарнинг кўпроқ қисмини олишлари мумкин. Бунинг учун улар фақат кўнгилли страхование шартномасини тузишлари лозим.

Кўнгилли страхованиеда умумий страхование суммаси маълум миқдорда кўпаяди ва қурилиш қийматининг 80% ташкил қилиши мумкин.

Ҳамма турар-жойлар ва хўжалик қурилишлари кўнгилли страхованиега 1 йиллик муддатда қабул қилинади.

Кўнгилли страхование тўловлари кўп эмас. шаҳарларда ҳар 100 сўм страхование суммасига 1 йилга 50-тийин, қишлоқ жойларда 70 тийин тўланади.

Кўнгилли страхование шартномаларини тузинг ва ўз вақтида қайта тикланг.

ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ СТРАХОВАНИЕСИ

ТЎЛА ГАРАНТИЯЛАНАДИ

АГАР СИЗ АВТОМАШИНА, МОТОЦИКЛ, МОТОРОЛЛЕР, МОТОРЛИ ЁКИ ЕЛКАНЛИ ҚАЙИҚҚА ЭГА БУЛСАНГИЗ УЛАРНИ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИШИНГИЗНИ ТАВСИЯ ҚИЛАМИЗ

Ахир Сиз шахсий транспортингиз билан ҳеч қандай ҳодиса юз бермаслигини билмайсизку.

Транспорт воситаларини авария, ўт тушиш, портлаш, сув тошқини, бўрон, кучли шамол, жала, дўл, сел ёғиши, ўпирилиш, ернинг кўчиши, чақмоқ уриши, ер қимирлаши натижасида ҳалокатга учраши ва шикастланиши ҳамда ўғирлаш ёки ҳайдаб кетиб қолиш ҳодисаларига страхование шартномалари тузилади.

Агар авария (бахтсиз ҳодиса) содир бўлса ёки Сизнинг транспортингизни кимдир ўғирлаб ҳайдаб кетса, Сиз бу ҳақда бир сутка ичида ўғирлаб ҳайдаб кетиш ёки авария юз берган район территорияси Давлат страхование инспекциясига хабар беришингиз лозим.

Транспорт воситаларини страхование қилиш шартномалари 4 ойдан 6-ойгача ва бир йил муддатга тузилади.

Транспорт воситаларини кўнгилли страхование қилиш бўйича тўлов ставкаси ва страхование суммаси:

Транспорт турлари	Страхование суммаси (сўм ҳисобида)	Тўлов суммаси (сўм ҳисобида)
Автомашиналар	300	10
	400	13
	500	15
	800	22
	1000	25
	1500	33
	2000	39
	2500	43
300 ва страхование суммасидан 1,5% юқори.		
Мотоциклар, мотороллёрлар	200	4
	300	5
	400	6
	600	7
800 ва страхование суммасидан 1,0% юқори		
Елканли кемалар, моторли ва елканли қайиқлар	200	3
	300	4
	500	5
	800	6 = 50
1000 ва страхование суммасидан 0,7% юқори		

Жадвалда бир йил муддатга шартнома тузилгандаги тўлов ҳажми кўрсатилган.

Транспорт воситаларини 4-ойга страхование қилганда йиллик суммасидан 50%, 5 ойга 60%, 6-ойга 70% тўланади.

ТАДБИРЛИ БЎЛИНГ

УЙ БУЮМЛАРИ СТРАХОВАНИЕСИ

Мамлакатимизда гражданлар **шахсий мулкининг муҳофазаси учун кўп ишлар қилинмоқда.** Гражданлар шахсий мулкини қонун ҳимоя қилади. **Лекин уй буюминнг** ҳар хил табиий офат ва авариялар натижасида шикастланиши ёки ҳалокатга учраши ҳоллари бўлиб туради.

Бу ҳолларда Давлат страхование органлари сизга ёрдамга келади.

Гражданларнинг шикастланган ёки ўғирланган буюмлари страхование қилинган бўлса улар нинг кўрган зиёнини қоплашга Давлат страхованиеси хизмат қилади.

Буюмлар: ўт тушиши, портлаш. Сув тошқини, бўрон, кучли шамол, жала ва давомли ёмғир ёғиши, ернинг кўчиши, чақмоқ уриши, ҳаддан ташқари кўп қор ёғиши, ер остидан тўсатдан сув чиқиши, ер қимирлаши, иситиш системалари, водопровод ва канализация тармоқларида авария юз бериши ва ўғирлаб кетилиши натижасида нобуд бўлиш ёки шикастланишдан страхование қилинади.

Страхование қилувчи ва унинг оила аъзоларига қарашли уй хўжалиги ва рўзғор буюмлари страхование гувоҳномасида кўрсатилган адрес бўйича страхование қилинган ҳисобланади.

Дача (шаҳар ташқарисидаги махсус боғ)га кўчирилган буюм алоҳида шартнома билан страхование қилиниши мумкин.

Гражданларнинг аризасида кўрсатилган страхование суммасига 2 ойдан 6 ойгача ҳамда 1 йиллик муддатга шартнома тузилади. **Лекин страхование** суммаси буюмнинг (эскиришини ҳисобга олиб) мавжуд давлат савдо нархидан ошиб кетмаслиги шарт.

Тўлов ҳажми кўп эмас ва **улар қурилишларнинг ўтга чидамлигига** қараб 100 сўм страхование суммасидан 1 йилга шаҳар жойларида 10—25 тийин, қишлоқ жойларда 15—30 тийинни ташкил қилади.

Страхование қилинган буюм **нобуд** бўлса ёки шикастланса страхование қилувчи ёки балоғатга етган оила аъзоси бу ҳақда бир сутка давомида Давлат страхованиеси инспекциясига хабар бериши лозим.

Зарарни қоплаш ҳақиқий кўрилган зиённинг ҳажмида тўланади, аммо у шартномада келишилган страхование суммасидан кўп бўлмаслиги керак. Буюм ўғирланганда страхование суммасининг 40% атрофида тўланади, лекин у 3000 сўмдан ошмаслиги шарт.

ТАДБИРЛИ БУЛИНГ! УЙ БУЮМЛАРИНИНГ КУНГИЛЛИ СТРАХОВАНИЕ ШАРТНОМАЛАРИНИ ТУЗИНГ ВА УЗ ВАҚТИДА ҚАЙТА ТИКЛАНГ!

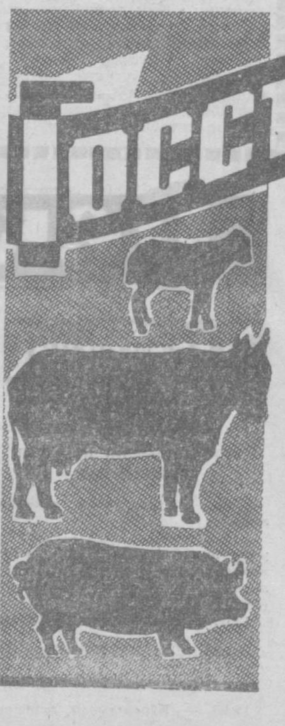

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЧОРВА МОЛЛАРИНИ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИШ

МУМКИН ВА ЗАРУРДИР

Гражданларга қарашли қишлоқ хўжалик чорва моллари белгиланган страхование суммаси ҳажмида мажбурий окладли страхование қилинади.

Бундан ташқари чорва моллари эгаларига уларни кўнгилли страхование бўйича қўшимча страхование қилиш ҳуқуқи берилади.

Бу ҳуқуқ кўрилган зиённи тўла қопланишини таъминлайди.

Кўнгилли страхованиеда умумий страхование суммаси анча кўпаяди ва чорва молларини сотиб олиш баҳосининг 80% ташкил қилиши мумкин. Йирик қорамоллар 6 ойликдан, чўчқалар 9 ойликдан, қўй ва эчкилар 1 ва ундан катта ёшдагилари страхование қилиниши мумкин.

Кўнгилли страхование шартномалари бўйича чорва молларининг касалликдан ҳамда ўт тушиши, чақмоқ уриши, сув тошқини, бўрон, тўсатдан заҳарланиш. ҳайвонларнинг ҳужуми ва бошқа бахтсиз ҳодисалар натижасида ўлса, Давлат гражданларга кўрилган зиённи қоплаш учун пул тўлайди.

Эпизоотия касаллиги билан курашиш бўйича кўриладиган тадбирлар муносабати билан ветеринария врачи (фельдшери) кўрсатмасига биноан моллар мажбурий сўйилганда ҳамда даволаб бўлмайдиган касаллик ёки бахтсиз ҳодиса натижасида молнинг ўлиш хавфи бўлганда ҳам зиённи қоплаш учун страхование тўловлари тўланади.

Чорва моллари кўнгилли страхованиеси бўйича страхование тўловлари катта эмас.

Страхование тўловларининг ҳажми чорва молларининг турларига ва страхование суммасига боғлиқ.

Чорва молларининг кўнгилли страхование шартномалари 1 йиллик муддатга тўзилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШҚАРМАСИ.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02364. ИНДЕКС — 64697. № А—1715.